

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput I. Omnis amor, & actus deliberatus, secundùm divinam Scripturam,
in Deum propter se dilectum, finaliter est ordinandus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

que appetitum eâ lege dedit Deus, ut inferior semper ancillaretur superiori, & superior semper dominaretur inferiori, ipsum regendo, in omni humana operatione ipsum ad finem sibi æternâ lege præfixum dirigendo. Numquam proinde homo, humano modo agens, licet agit ob finem proprium animalis præcisè; sed semper operari debet ut homo, & Christianus ut Christianus. Ut homo, propter finem proprium hominis; ut Christianus, ob finem proprium Christiani. Quia esse, est propter operari; & tale esse, propter taliter operari. Nec unquam concessum est homini, vel Christiano, esse in operando degenerem à conditione sui esse; nunquam concessum, non præfigere sibi finem, altiorem sine belluarum. Semper *vitium hominis, natura est pecoris*, ut Augustinus dicit.

102 Denique christianæ professionis sublimitas exigit, ut tota Christianorum vita talis sit, qualem Apostolus exigit 2. Cor. 2. *Pro omni-*

bus mortuus est Christus, ut & qui vivunt, non sibi vivant, sed ei qui pro ipsis mortuus est. Ad Galat. 5. *Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt, cum vitiis & concupiscentiis. Si spiritu vivimus, spiritu & ambulemus.* Rom. 8. *Ergo, fratres, debiores sumus, non carni, ut secundum carnem vivamus. Si enim secundum carnem vixeritis, moriemini. Si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.* Coloss. 3. *Qua sursum sunt sapite, non qua super terram.* Porro illi rei quisque vivit, quam diligit, & illi se exhibet mortuum, cujus in se mortificavit affectum. Fulgentius lib. ad Ferrand. Diac. in respons. ad 1. q. Proinde carni & carnis voluptatibus vivit, qui illas propter se diligit. Sapit proinde quæ sunt super terram, sapit ea quæ carnis sunt, secundum carnem vivit & sapit; carnem suam non crucifigit cum concupiscentiis suis. Cùm perspicuum sit, quod carnis & concupiscentiarum ipsius propter se dilectio & satisfactio non sit earum crucifixio.

LIBER OCTAVUS.

Amor in Deum ordinandus.

SI amoris requiritur ordo, maxime ordo in debitum finem. Cùm finis sit potissimum, quod in actibus moralibus attenditur, & amor propriè non sit nisi finis; & ideo Augustinus l. 4. contra Julian. c. 3. pronuntiet, *non officii, sed finibus à virtus discernendas esse virtutes. Officium autem est quod faciendum est; finis vero, propter quod faciendum est.* Videndum proinde, & maxime considerandum, quis sit finis, ad quem omnis amor, omnisque proinde actus humanus ordinandus est? Porro si quies animæ in solo Deo sit, ut Augustinus docet epist. 55. ad qq. Januarii c. 10. finis ad quem ordinandus est amor hominis, solus est Deus; idque tantò magis esse debet persuasum, quantò validius in superioribus est demonstratum, nullam creaturam esse posse amoris hominis finem.

CAPUT I.

Omnis amor, & actus deliberatus, secundum divinam Scripturam, in Deum propter se dilectum, finaliter est ordinandus.

Argumentum primum & secundum, quibus id demonstratur.

PRobatur 1°. ex primo maximoque mandato: *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota anima tua, ex omnibus viribus tuis, &c.* Deuteron. 6. & Matth. 22. Eo namque præcipitur, ut Deum omni mo-

Tom. I.

mento rationalis vitæ nostræ, actu vel virtute, propter se diligamus, nihilque extra Deum, seu nullam creaturam non propter Deum diligamus, ut ex ipso primi ipsius mandati tenore, rationeque & circumstantiis illius, necnon ex concinentibus aliis sacris testimoniis, communique doctrina Sanctorum, denso denique agmine christianarum rationum, validè ostendimus lib. 5. c. 11. lib. 6. c. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. & lib. 7. c. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. His certè persuasus Eminentissimus Cardinalis Bona princip. vit. christ. p. 2. §. 3. *“Mandatum (inquit) accepimus à Patre amandi Deum toto corde, totâ animâ, totâ mente, ut omnem vitam & intellectum, totumque affectum divinæ dilectioni impendamus, & si quid aliud diligendum in mentem venerit, illuc referatur.”* Sanctus Thomas quoque, tum alibi, tum r. 2. q. 100. a. 10. obligationem referendi omnes actus nostros in Deum infert ex primo mandato, dicens: *Sub præcepto charitatis continetur ut diligatur Deus ex toto corde, ad quod pertinet ut omnia referantur in Deum, & ideo præceptum charitatis implere homo non potest, nisi etiam omnia referantur in Deum.*

2°. Ex omnibus sacris textibus, quibus citato lib. 6. c. 11. 12. 13. & 14. comprobata est obligatio Deum omni tempore & opere deliberato diligendi, actu vel virtute. Quibus etiam ibidem probatum est, amorem nostrum deliberatè nunquam hæere posse finaliter in creatura, sive in aliquo bono, quod non sit Deus. Inde enim perspicuè conficitur, om-

P p

nem deliberatum amorem, omnemque proinde deliberatum actum nostrum, vel debere esse finaliter amorem Dei propter se, vel inde procedere, in eumque referri.

CAPUT II.

Argumentum tertium ex Proverb. 3. In omnibus viis tuis cogita illum. Et c. 16. v. 3. Revela Domino, seu (ut Cajetanus legit) verte ad Dominum opera tua, & dirigentur cogitationes tuæ.

3 EX priori namque textu S. Thomas 2. 2. q. 81. a. 1. infert omnem electionem nostram in Deum assidue referendam. Posteriorem textum Salazar ibidem sic exponit, quasi dicat Spiritus sanctus: propone tibi Dominum, tanquam finem propter quem opera tua facias, & ad debitum finem collimabunt cogitationes tuæ. Quam expositionem genuinam esse dupliciter ostenditur. 1°. Quia literalis est, ædificatque charitatem. Igitur secundum regulam D. Augustini l. 1. de doct. christ. c. 36. & 40. & lib. 3. cap. 10. & 15. continet sensum intentum à Spiritu sancto.

4 2°. Quia sensum illum suadet ratio, quam Spiritus sanctus atexit in versu immediate sequenti: *Omnia propter semetipsum operatus est Dominus.* Quasi dicat (pergit Salazar) ad hoc actus nostros propter Deum operari, ad ipsumque referre debemus, ut Deum imitemur, qui omnia agit propter semetipsum, & in suam gloriam omnia destinat. Certissima namque sententia est D. Leonis Papæ serm. 1. de jejuniis decimi mensis, *hominem ideò ad imaginem Dei esse conditum, ut imitator sui esset Auctoris.* Siquidem esse ad imaginem & similitudinem Dei, est propter operari ad imaginem & similitudinem Dei. Quemadmodum ergo universa propter semetipsum dilectum operatur Deus; sic & nos universa propter ipsum dilectum operari debemus.

5 Vel aliter id ipsum hoc modo Salazar ostendit: Quidquid boni agimus, id in nobis Deus per gratiam suam operatur, & principaliter operatur, ita ut non operemur, nisi sicut agentia secunda sub primo, & sicut agentia instrumentalia sub principali. Sed agens secundum agere debet secundum intentionem primi agentis, similiter & agens instrumentale agere debet sub eo ordine sub quo agit principale. Cum igitur omne quod in nobis velut agentibus secundariis & instrumentalibus Deus operatur, operetur propter semetipsum dilectum; sicut nos conspiramus in eandem cum Deo operationem, conspirare debemus & in eandem cum ipso intentionem, agendo & operando propter eundem finem. Argumentum istud pulcherrimo Doctoris Angelici discursu confirmatum habes lib. 7. n. 22.

CAPUT III.

Argumentum quartum ex Luca 18. Oportet semper orare, & nunquam deficere. Et 1. Thessal. 5. Sine intermissione orate: hac est enim voluntas Dei, in Christo Jesu, in omnibus vobis.

Verba ista esse præcepti, tradunt Hieronymus in lib. de virginit. servand. ad Eustoch. Augustinus epist. 121. ad Probam c. 8. & 9. S. Thomas 2. 2. q. 83. a. 84. alique SS. Doctores, cum Zozimo Papa in epist. ad Episcopos Gall. ubi continua necessitatem probat ex continua necessitate divini auxilii: *Quod ergo tempus intervenit, quo ejus non egeamus auxilio? In omnibus igitur actibus, causisque, cogitationibus, motibus, adjutor & protector orandus est.*

Atqui continua orationis præceptum impleri nequit, nisi per continua charitatis desiderium. Igitur charitatis desiderium in nobis debet actu vel virtute esse continuum; omnesque proinde actus & affectus nostros dirigere & informare. Ut enim S. Thomas ait loco citato, oratio in se nequit esse continua, sed in causa sua, quæ est desiderium charitatis, omnes actus nostros dirigens: *De oratione dupliciter loqui possumus. Uno modo secundum se ipsam. Alio modo secundum causam suam. Causa autem orationis est desiderium charitatis, ex quo procedere debet oratio. Quod quidem in nobis debet esse continuum, vel actu, vel virtute. Manet enim virtus hujus desiderii in omnibus qua ex charitate facimus. Omnia debemus in gloriam Dei (adedque ex charitate) facere, ut dicitur 1. Cor. 10. secundum hoc ergo oratio debet esse continua.*

Scio quoddam sacri textus continuam orationem præcipientes, non uno modo exponantur apud Bellarminum lib. 1. de bonis operibus in part. c. 9. sed non idem legitima non est expositio, ordine secunda, quam ibi exhibet hisce verbis: "Secundò alii sunt, qui semper orare, nihil aliud esse volunt, nisi mentem Deo per amorem & desiderium assidue conjungere." Ita docet Augustinus in epist. 121. ad Probam, & S. Basilius orat. in Julittam.

Juxta hanc igitur Basilii, Augustini & Aquinatis expositionem, semper orat, in cujus peccatore continua charitas flagrat. Continua verò flagrat in te charitas, si omnia in charitate facias, gloriam Dei in omnibus intendendo. Nec hoc impossibile est. Ut enim Basilius ibid. impossibile non est rem vehementer amatam semper desiderare, ut videre est in amatoribus hujus sæculi, qui, etiam dum comedunt, bibunt, ambulant, &c. rem vehementer amatam, v. g. pecuniam, cum desiderio cogitant; imò etiam inter dormiendum cum eadem somniando versantur.

Ante Basilium, Augustinum & Aquinatem, 10 præceptum illud assidue orationis, eodem